

EL 9 MÓN

MONOGRÀFIC ESPECIAL
SOBRE ELS OBJECTIUS
DE DESENVOLUPAMENT
SOSTENIBLE

Dilluns, 31 d'octubre de 2022

Igualtat de gènere

EL REPORTATGE

Transformar una societat
masclista, des dels elements
més subtils als més flagrants

EL REPORTATGE

La invisibilització de la vida
professional de les dones
genera manca de referents

L'ENTREVISTA A ROGER GARCIA

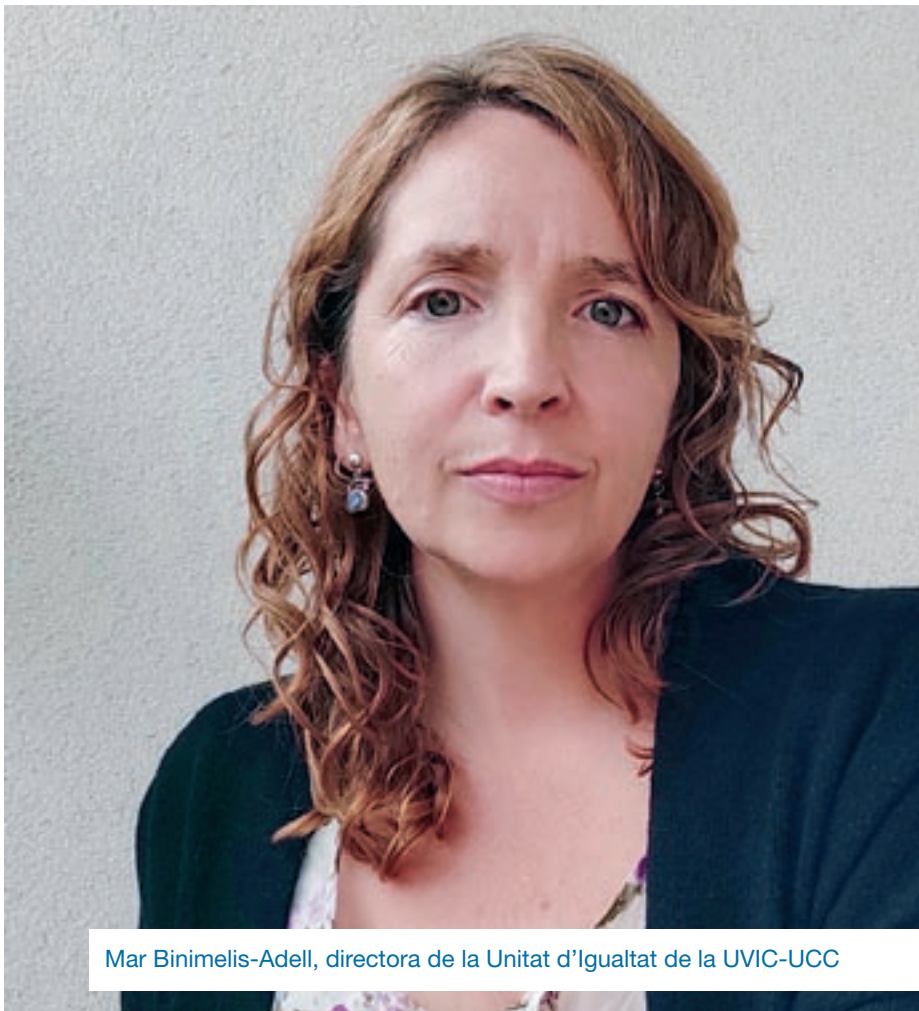
L'Agenda 2030 des de la
perspectiva de la Convenció
dels Drets de l'Infant

L'OPINIÓ DE: GIL SALVANS

Les renovables vistes des
l'Agència Local de l'Energia
del Consell d'Osona

Igualtat de gènere o com fer front a creences profundament arrelades en la cultura

Empoderar les dones i nenes, eliminar totes les formes de violència contra les dones i garantir la igualtat d'oportunitats és el que proposa l'ODS 5

Mar Binimelis-Adell, directora de la Unitat d'Igualtat de la UVic-UCC

Treballar per fer realitat la igualtat de gènere es pot fer des de molts àmbits. Un amb especial incidència és l'educatiu. Les noves generacions d'estudiants i futurs professionals poden tenir un paper rellevant per ajudar a complir amb l'ODS número 5. Mar Binimelis-Adell, doctora en Comunicació per la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona és, des del setembre passat, la directora de la Unitat d'Igualtat de la UVic-UCC. La Unitat vetlla per tal que la perspectiva de gènere es vagi introduint en la docència, la recerca i també en els processos d'administració i gestió. Per fer-ho, diu Binimelis, "cal plantejar activitats de sensibilització sobre qüestions de gènere, formacions adreçades als diversos grups de la comunitat universitària i projectes de recerca que permetin millorar, a més de remar per implementar polítiques universitàries que tinguin en compte la perspectiva de gènere". La Unitat, a més, és l'espai de referència on es poden exposar denúncies per discriminació per raó de sexe o gènere.

Les desigualtats de gènere, com les que es produeixen per motiu d'origen cultural i social, "estan profundament inserides en la cultura i s'entrellacen entre elles", explica. La complexitat radica a "transformar els elements

subtils, de fons, que sovint no es formulen en veu alta, però que determinen el nostre pensament i també els nostres actes". De fet, els micromasclismes, sovint difícils de detectar, posen en evidència que "vivim i som part d'una societat masclista". Però també enumera esculls ben tangibles que presenten en diferent forma i intensitat, com la violència basada en motius de gènere o el desigual accés a recursos, feines, educació, etc.

La conciliació de la vida laboral i personal "és clau" perquè la igualtat sigui real: "El gènere és essencial en aquesta qüestió", subratlla. Per implantar polítiques de conciliació que siguin reals i que funcionin i "cal mirar de front aspectes simbòlics que són molt determinants", per exemple, la sensibilitat social respecte a les feines que suposadament pot fer una dona o un home "encara és diferent". També ho és, apunta, com s'entén la responsabilitat de la cura d'infants o persones dependents "i la valoració social en termes de prestigi". Binimelis fa un incís en la mesura que està implementant la UVic-UCC: en les convocatòries internes per accedir a promocions o estades de recerca en altres països a les quals es pot accedir per un sistema de puntuació de la trajectòria laboral o científica. En aquest

cas es valora un període de temps més ampli si la persona ha estat un temps tenint cura d'altres persones i sense treballar. De fet, per reconèixer i valorar el treball domèstic i de cures cal un canvi de mentalitat: "Valorar allò que serveix per mantenir la vida més que allò que, merament, suposa un benefici econòmic."

Nord-sud, les grans diferències

Abastar l'ODS 5 "no sembla imminent", sentència. En clau global les discriminacions de gènere en països del nord i en països del sud presenten uns graus molt diferents; el context és determinant: "Hi ha llocs on el marge de maniobra per plantejar millores en termes de gènere és ben estret perquè els drets socials estan molt malmesos."

En aquest sentit, no es pot deixar de banda el cas de la mort de Masdha Amini i de les revoltes i esdeveniments posteriors a l'Iran: la situació de la societat en general i de les dones en particular "és ben complicada, i empoderar totes les dones i nenes és un objectiu pel qual estan lluitant i patint molt".

En el nostre context, en canvi, "el terreny per parlar de gènere és menys àrid i podem i gaudim de més drets socials". Això no obstant, recorda que en els darrers mesos s'han conegut greus casos d'agressions contra persones homosexuals, o la dada esgarrifosa que el 2021 van morir 43 dones a mans de les seves

parelles o exparelles.

Onades feministes

Binimelis apunta que la idea de les diferents onades del feminisme "és pròpia del feminisme occidental predominant" i de la seva evolució. Per tant, "no és transferible ni generalitzable" perquè no explica totes les situacions: "El feminisme a altres llocs ha transitat camins propis i ha seguit el seu propi calendari."

Al món occidental, les onades del feminisme són les etapes d'aquest, caracteritzades cadascuna per uns objectius en resposta a uns problemes que "generalitzant, podríem anomenar propis del context occidental". La primera onada (a la primera meitat del segle XIX) es va centrar a adquirir drets civils. La segona (a mitjan segle XX), entre altres coses, es va demanar el sufragi universal, i la tercera (a partir dels anys 60) es va centrar en la preocupació pels diferents mecanismes d'opressió que dificulten materialitzar la igualtat.

Sobre la igualtat de gènere des de la perspectiva trans*, opina que el canvi de gènere i d'identitat de gènere "pot ser una opció molt adient" per a moltes persones que estan patint molt. Però alerta que "ens vindria no caure en l'essencialisme dels discursos que plantegen que cal ser home o dona". Perquè "les categories de gènere són construccions socials i no biològiques".

AL DETALL

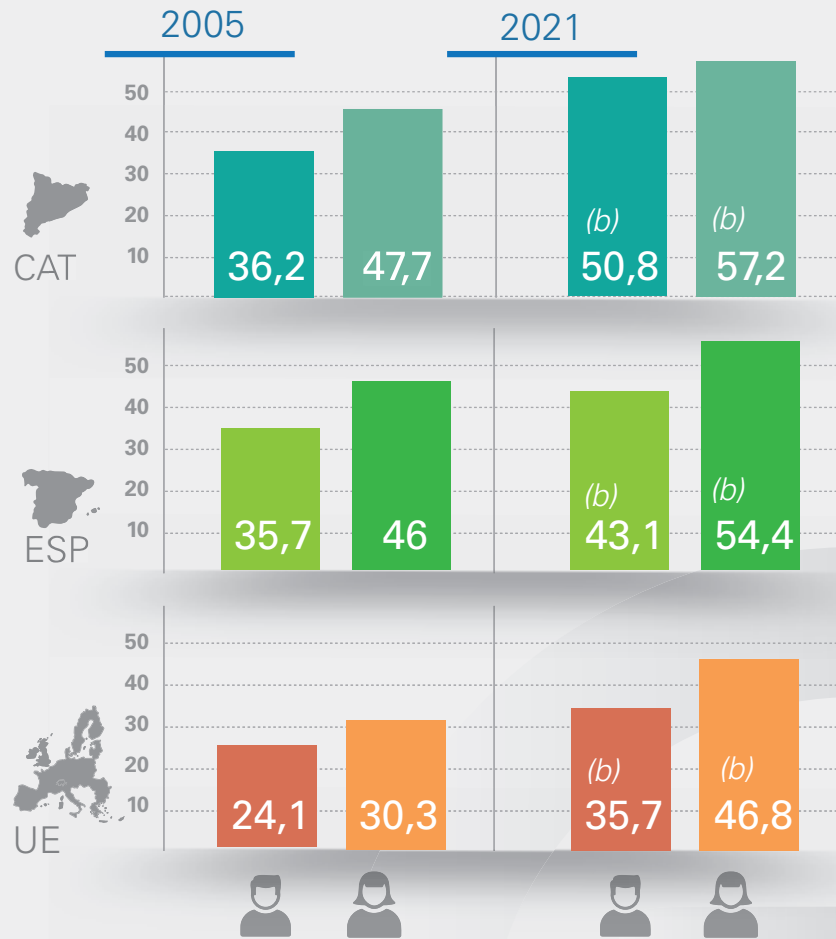
Dones i invisibilitat professional

Al llarg de la història s'ha invisibilitzat la vida i obra professional de moltes dones. A la universitat, com a la societat, hi ha àrees masculinitzades i feminitzades. Els estudis vinculats a les cures estan feminitzats, mentre que els vinculats a les STEAM (ciència, tecnologia, enginyeria, arts i matemàtiques) i a l'activitat física estan masculinitzats. Un factor clau "és la qüestió dels referents" i les repercussions són importants "perquè convé tenir-los, saber que altres com tu han fet abans una tasca determinada". En aquest sentit, el projecte *El fil invisible: vertebrant una mirada de gènere en la vida acadèmica preuni-*

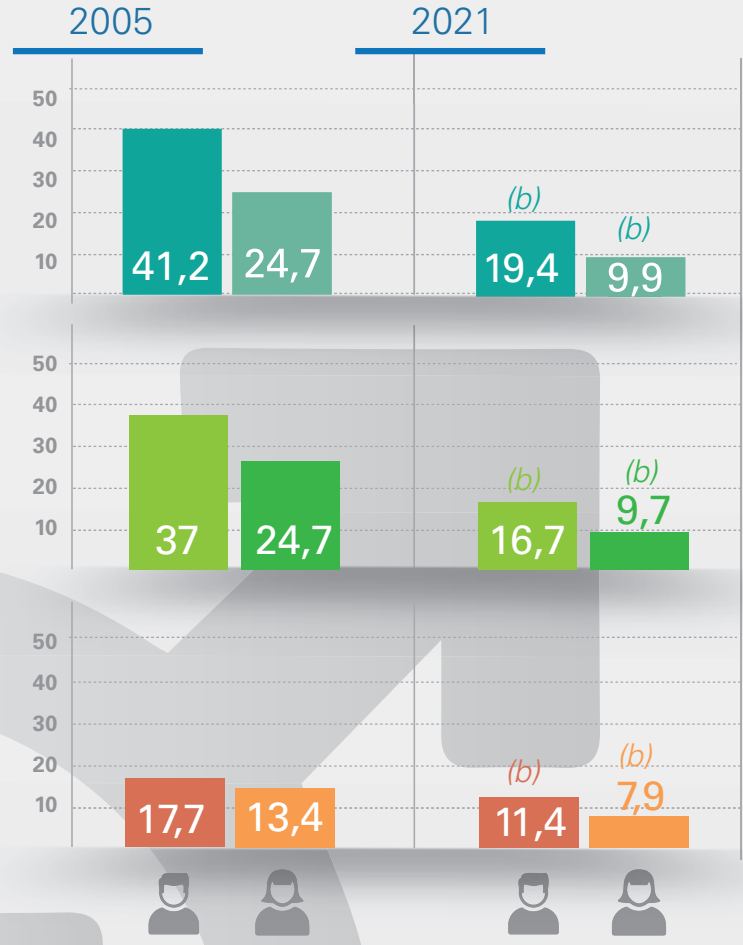
versitària i universitària dels estudiants de l'àmbit STEM, liderat pel professorat de la Facultat de Ciències, Tecnologia i Enginyeries de la UVic-UCC, ha rebut la Menció M. Encarna Sanahuja Yll en el marc de les distincions Jaume Vicens Vives que atorga la Generalitat. Es tracta d'un reconeixement a l'excel·lència en la inclusió de la perspectiva de gènere en la pràctica docent universitària. D'altra banda, en els darrers anys, a la Facultat d'Empresa i Comunicació, s'han realitzat els Tallers de Cinema i Gènere on s'ha convidat dones cineastes a parlar de la seva experiència i a mostrar el seu treball.

ODS 5: IGUALTAT DE GÈNERE

Població de 25 a 34 anys amb estudis de nivell terciari

Abandonament prematur dels estudis

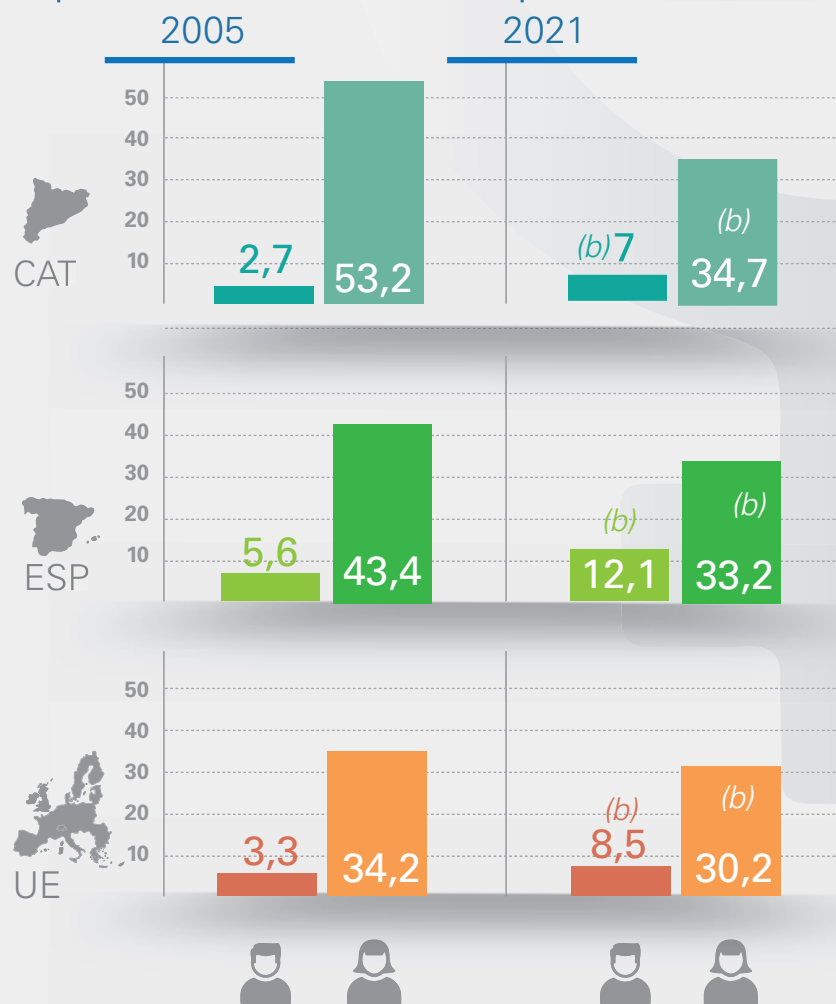

Font Catalunya: Idescat, a partir de l'Enquesta de població activa de l'INE. Font Espanya i Unió Europea: Eurostat.

2021-Dades actualitzades 18 de febrer de 2022. Sèries revisades el 15 de juny de 2022 2005-Dades actualitzades 23 de setembre de 2020. Sèries revisades el 15 de juny de 2022

(b) Ruptura en la sèrie temporal.

Població inactiva per cura de terceres persones

Càrrecs ocupats per dones al Govern

	CAT	ESP	UE
2020	42,9	46,9	32,7
2005	21,4	50	18,9

Càrrecs ocupats per dones en alta direcció

	CAT	ESP	UE
2019	26,6	26,4	28,4
2005	16,1	4,3	9,6

Font Catalunya: Idescat i ICD. Índex d'igualtat de gènere.

Font Espanya i Unió Europea: Eurostat.-Dades actualitzades 26 de febrer de 2021

Bretxa salarial entre homes i dones

	CAT	ESP	UE
2019	12,1	9,4	14,1
2006	17,9	17,9	

Font Catalunya: Idescat, a partir de l'Enquesta d'estructura salarial de l'INE.

Font Espanya i Unió Europea: Eurostat.

Dades actualitzades 21 de gener de 2022. Sèries revisades 22 de febrer de 2022

(b) Ruptura en la sèrie temporal.

La Mimosa, cap a un consum agroecològic inclusiu

La Saida cada mes omple la nevera amb productes agroecològics, ous i verdures, a més a més de mel, fruits secs i algun capritx saludable per als seus dos fills com magdalenes (sense oli de palma) i suc de poma, que els encanta. Els adquireix a La Magrana Vallesana, l'associació de consumidors i productors de Granollers, de la qual és sòcia, cosa que li permet no només accedir a una alimentació de qualitat, sana, justa i de proximitat, sinó també participar en el grup de consum i en les activitats programades com tallers de cuina o a l'hort del Lledoner.

La de la Saida és una de les sis famílies beneficiàries de La Mimosa, el projecte impulsat per l'Ajuntament de Granollers amb la participació de Creu Roja i La Magrana Vallesana, i finançat en el marc del projecte europeu Interlace. Un programa d'ajuda alimentària que, a través d'una targeta-moneder amb saldo mensual, obre la porta a famílies en situació de vulnerabilitat a formar part del grup de consum agroecològic. Unes famílies que van ser seleccionades pels Serveis Socials de l'Ajuntament de Granollers, juntament amb Creu Roja Granollers, i que participen en aquest projecte, en fase pilot, des de novembre de 2021 i amb una durada de dos anys.

L'experiència està sent molt positiva, per la qual cosa hi ha voluntat de poder allargar-la, escalar-la i replicar-la en altres zones.

Amb La Mimosa se superen limitacions de molts programes d'ajuda

Gràcies a aquest projecte, les famílies en situació de pobresa econòmica –que sovint les fan dependents d'ajuts per poder accedir a drets bàsics com l'alimentació–, poden beneficiar-se d'uns productes agroecològics dels petits productors i

La regidora de promoció econòmica, urbanisme i planejament, Gemma Giménez, rep un dels guardons dels Premis Ciutats i Pobles que Alimenten, acompanyada de Vicenç Planas, tècnic de promoció econòmica de l'Ajuntament de Granollers, i Hilari Cuadriello, membre de La Magrana Vallesana

comerços locals, dels quals estarien privats. I és que amb La Mimosa se superen les limitacions de la majoria de programes d'ajuda alimentària que hi ha a Catalunya, que ofereixen majoritàriament aliments processats, procedents de la gran indústria alimentària, i que malgrat la indubtable necessitat d'aquestes iniciatives, no contribueixen a fomentar una alimentació saludable i provoquen una situació d'estigmatització que dificulta l'empoderament, ja que atorguen un paper passiu a les persones beneficiàries.

Projecte guardonat pels Premis Ciutats i Pobles que Alimenten

Amb el repte de millorar els hàbits alimentaris, acostar els productes agroecològics a les famílies beneficiàries i contribuir a crear noves re-

lacions entre col·lectius de persones, el projecte La Mimosa ha estat guardonat amb un dels Premis Ciutats i Pobles que Alimenten. Uns guardons creats pel Consell d'Organitzacions Socials de la Xarxa de municipis per l'Agroecologia i que tenen l'objectiu de visibilitzar bones pràctiques i polítiques per a una alimentació saludable i sostenible arreu de l'Estat espanyol.

El lliurament de la primera edició d'aquests premis s'ha fet el mes d'octubre a Castelló en el marc de la trobada estatal de la Xarxa, que va reunir més d'una vintena de municipis i organitzacions socials. Granollers va participar en aquest espai per posar en comú un full de ruta que garanteixi l'accés als aliments sostenibles i saludables a tota la població i la reducció de l'impacte del nostre sistema alimentari en el canvi climàtic.

Aquí podeu veure el vídeo del projecte La Mimosa

Ajuntament de Granollers

www.granollers.cat/objectiusostenibilitat

OBJECTIU
Sostenibilitat
fem el clic!

Granollers cap a una ciutat...
MÉS VERDA

SERVEI MUNICIPAL DE NETEJA VIÀRIA I RECOLLIDA DE RESIDUS
Millores i novetats per fer Granollers més sostenible

RECOLLIDA
Residus

NETEJA
Viària

RECOLLIDA **nou**
Voluminosos

RECOLLIDA **nou**
Oli usat

Roger Garcia Rodoreda, responsable de polítiques d'infància i sensibilització d'UNICEF Comitè Catalunya

“Pels drets dels infants, l'Agenda 2030 és una oportunitat”

Roger Garcia Rodoreda

Roger Garcia Rodoreda és polític i responsable de polítiques d'infància i sensibilització d'Unicef Comitè Catalunya. En aquesta entrevista posa de manifest l'elevat índex de risc de pobresa infantil a Catalunya, que segons la taxa Arope arriba al 38,8%, a la cua d'Europa.

Amb la pandèmia de la covid-19 la situació dels infants en risc de vulnerabilitat ha retrocedit uns quants anys?

La pandèmia, més que suposar un retrocés, el que ha fet ha estat posar de manifest els problemes sistèmics que teníem. Molts dels que ha fet aflorar ja els arrossegàvem, com el cas de la pobresa i l'exclusió social. En el cas de Catalunya, la pobresa infantil és una qüestió estructural. Fins i tot en moments de bonança econòmica les nostres dades de pobresa infantil estan molt per sobre de la UE. Aniríem al vagó de cua de la UE, per tant, no és un problema nou. Ha plogut sobre mullat. Igualment passaria amb el tema de la salut i el benestar, com la salut mental, per exemple. En clau catalana, el benestar i la salut mental d'infants i adolescents és una situació que ja es tenia desbordada. Altres qüestions que ha posat de relleu: les institucions amb perspectiva de drets dels infants. En la pandèmia, una cosa que va demostrar-se clarament en l'àmbit global és que els nens i les nenes no van ser tinguts en compte. Això passa, d'una manera sistèmica. Normalment no els escoltem, no

tenen canals de participació, el fet de que no votin moltes vegades dificulta la representació dels seus interessos. Evidentment, s'ha avançat molt amb la Convenció dels Drets de l'Infant de l'any 1989, però tenim molt camí encara per recórrer. Al món tenim 1.100 milions de nens i nenes que viuen en situació de pobresa multidimensional i es calcula que són uns 100 milions més dels que hi havia abans de la pandèmia. L'any 2021, 25 milions de nens i nenes no van rebre les vacunes bàsiques. S'ha produït un increment respecte a les xifres de l'any 2020.

A més, un dels primers impactes de la Covid és el tancament de les escoles, que va afectar al 94% dels alumnes del món. 463 milions de nens i nenes van quedar-se sense cap tipus d'accés a l'educació a distància. A més, hi ha una autèntica emergència de fam al món que està afectant llocs on el canvi climàtic està impactant més en els nens i les nenes: al Sahel i a la banya d'Àfrica. També els efectes de la guerra d'Ucraïna està afectant molt la població infantil. Un fet inesperat com la pandèmia ens ha afegit pedres a la motxilla.

L'Agenda 2030 no preveu cap ODS dedicat específicament a la infància. Potser perquè cadascun d'ells té efectes sobre els infants?

Sí. Des d'Unicef vam fer un esforç molt gran perquè aquesta agenda incorporés al màxim la perspectiva dels drets dels infants, i la incorpora. Tota l'Agenda 2030 i els 17 ODS tenen un impacte directe en la vida dels nens i de les nenes, no pot ser d'una altra manera essent un percentatge de la població tan gran. Cal dir que dintre dels ODS hi ha fites que parlen literalment de la infància. Com diem des d'Unicef, pels drets dels infants, l'Agenda 2030 és una oportunitat; si estem avançant en l'Agenda 2030 estem avançant en el compliment de la Convenció sobre els Drets de l'Infant, i no podem avançar en els objectius de l'Agenda 2030 si no tenim en compte la Convenció. Són dos instruments que van de la mà i estan totalment interconnectats. Totes les administracions estan cridades al compliment de l'Agenda 2030 i totes tenen un rol a complir. És el gran salt qualitatiu de l'Agenda 2030 i el canvi de paradigma que ha suposat.

Coincidint amb les sisè aniversari de l'Agenda 2030, Unicef va presentar un document d'actualització d'indicadors de l'Agenda 2030. Els consta si propostes d'aquest document s'estan portant a terme?

El nostre rol com a Unicef és incidir en les polítiques públiques, de tal manera que es tingui en compte al màxim possible la Convenció dels Drets de l'Infant. Els nens i les nenes són ciutadans de present, tenen uns drets avui i són ciutadans avui, i aquí és on hem de posar el focus. L'any 2018 vàrem fer el document *No val a badar. L'Agenda 2030. En clau d'infància a Catalunya*. Amb aquests documents el que fem, coincidint amb els aniversaris de l'Agenda, és una fotografia de com veiem la situació de la infància i adolescència

a casa nostra a partir d'alguns indicadors. Per exemple, el de pobresa: enguany el 28,6% dels nens i nenes es troben en risc de pobresa econòmica. Això vol dir uns 400.000 infants. Un altre indicador és la taxa Arope. Aquesta no només incorpora la pobresa monetària, sinó les privacions materials en els entorns en els quals viuen o la intensitat de treball de les famílies. Aquesta taxa eleva la xifra al 31,8%. A Catalunya uns 446.500 nens i nenes estan en risc de pobresa o exclusió social. Són unes dades tremendes. I estem molt lluny de la mitjana de la UE. La pobresa infantil no s'està reduint i això ens toca molt, perquè vol dir que hi ha molts nens i nenes que viuen amb una manca d'igualtat d'oportunitats, i

AL DETALL

Les persones migrants joves que arriben soles

L'acollida de nois i noies migrants que arriben sols és un gran repte.

Els nois i noies que arriben sols estan en una situació moltes vegades crítica perquè ja venen amb una motxilla del seu lloc d'origen. Tot plegat té un impacte en el seu benestar o en la seva salut mental, per exemple. Tenim els reptes de poder donar resposta al que necessiten. I el sistema de protecció té uns dèficits no només de protegir-los sinó d'impulsar la resta dels seus drets: són nois i noies amb expectatives i desitjos, com qualsevol altre. També hi ha un creixent discurs d'odi, es posa el focus en la seva condició estrangers, fent èmfasi en determinats tòpics i això dificulta molt la seva inclusió. Costa molt que puguin tenir una vida inclusiva en el municipi o en l'entorn on viuen. I un altre element: la preocupació per què passarà quan la persona compleixi els 18 anys.

això afecta en tots els aspectes de la seva vida. Històricament tenim un dèficit en les polítiques de protecció social envers la infància. La pobresa la podem atacar de dues maneres: amb polítiques abans de la redistribució (laborals, etc.) que el que fan és reduir ja d'entrada la desigualtat social o, si no, amb les polítiques de redistribució de prestacions (serveis, prestacions econòmiques, etc.) per reduir la pobresa que es produeix. Tenim clar que les polítiques no estan arribant al moll de l'os. El 2021, el 16,9% dels nens i nenes menors de 16 anys viuen en llars que no poden mantenir-se a una temperatura adequada. El 42,5% viuen en llars que no poden fer front a despeses imprevistes o, per exemple, el 22,3% tenen retards en el pagament de l'habitatge. L'escenari és molt problemàtic i amb tota l'escalada de preus tot això pot ser una tempesta perfecta i molts nens i nenes es veuran encara en una situació molt més precària. Posem el focus també en la taxa d'abandonament escolar. A Catalunya se situa en el 14,8%. Tenim les dades d'abandonament escolar de les més altes d'Europa i en aquest sentit hi ha un biaix socioeconòmic molt elevat. A més, la inversió en educació respecte al PIB a Catalunya és del 4,24%; per sota d'Espanya i lluny d'Europa.

“Un fet inesperat com la pandèmia ens ha afegit pedres a la motxilla”

L'educació ambiental, clau per cuidar el planeta

Agbar impulsa accions de sensibilització mediambiental a les escoles per conscienciar l'alumnat sobre com poden contribuir a cuidar l'aigua i el medi ambient

Un petit prodigi passa cada dia a les nostres vides sense gairebé adonar-nos-en. En obrir l'aixeta a casa nostra, un raig d'aigua surt a la pressió adequada i amb totes les garanties sanitàries. L'aigua potable és bàsica a les nostres llars. Sabem com s'aconsegueix aquest petit miracle quotidià? En un moment on l'emergència climàtica es fa visible amb fenòmens més extrems i la sequera ens recorda que l'aigua és un recurs escàs, és important que els més petits siguin conscients del seu valor i de com poden contribuir a cuidar el medi ambient amb petits gestos quotidians. I segur que també ajudaran les persones adultes en aquest compliment.

A Agbar, com a empresa que gestiona l'abastament d'aigua a diversos municipis de Catalunya, són conscients que presten un servei fonamental per al conjunt de la ciutadania. Fruit del seu compromís amb les persones i la societat, aposten per la preservació del medi ambient i per la difusió de programes educatius com a base de la seva participació activa en la comunitat en la qual presten serveis de manera responsable. **L'educació ambiental és vital perquè les noves generacions es comprometin i contribueixin a assolir els objectius de desenvolupament sostenible (ODS), el full de ruta cap a la transformació ecològica.**

L'exposició Operació Aigua, el programa educatiu Aqualogia, recursos pedagògics i tallers, entre d'altres, són accions que promou Agbar per a la conscienciació ambiental

Aqualogia és el programa escolar de l'aigua que apropa els cicles natural i urbà de l'aigua a l'alumnat d'Educació Primària. Amb un enfocament basat en la cura de l'entorn, la sostenibilitat dels recursos i l'actuació sobre el canvi climàtic, Aqualogia descobreix a l'alumnat el cicle integral de l'aigua, com aquesta arriba a les nostres llars i quins tractaments són necessaris per consumir-la i retornar-la al medi natural. En els darrers quatre cursos escolars, més de 9.600 alumnes han participat en una sessió d'aquest programa. Aqualogia vol conscienciar sobre la crisi climàtica i promoure l'actuació col·lectiva per fer-hi front; facilitar la participació i la interacció dels escolars mitjançant l'ús de noves tecnologies, i posar a disposició de la

comunitat educativa una eina didàctica adaptada al currículum de cada cycle educatiu.

A més d'aquest programa, Agbar també facilita recursos pedagògics interactius a www.agbaramblescoles.cat, on es tracta l'escassetat de l'aigua, el seu cycle natural i urbà, explica com es forma la pluja i mostra una calculadora per saber quanta aigua es gasta cada dia amb diferents accions. Així mateix, planteja jocs, experiments i qüestionaris per aprendre els continguts de forma més dinàmica.

Operació Aigua

L'exposició Operació Aigua és un dels projectes d'educació ambiental que ha portat la companyia pel territori català. Milers d'alumnes han visitat aquesta exposició on es parla de la disponibilitat present i futura de l'aigua, i dels usos i abusos que fem d'aquest recurs.

L'exposició es va inaugurar a Granollers i ha passat per una cinquantena de municipis com Manlleu, Taradell, Mollet i Sant Celoni, entre d'altres. Aquesta iniciativa està dirigida al públic en general, però especialment es conviden les escoles a participar en sessions divulgatives conduïdes per personal d'Agbar. L'èxit d'aquesta experiència és la bona acollida que té en tots els municipis i l'aprenentatge de l'alumnat.

Accions mediambientals

Agbar duu a terme diferents campanyes mediambientals. Una d'aquestes és la conscienciació per evitar que la ciutadania llençi residus al vàter, especialment les tovallolletes humides, ja que provoquen danys a la xarxa de sanejament i al medi ambient.

S'estan instal·lant en diferents municipis xarxes de retenció de residus sòlids als col·lectors d'aigües residuals. Les malles eviten que les bosses de plàstic, tovallolletes, etc. acabin al riu o al mar

Agbar alerta d'aquest problema de greus conseqüències mediambientals. Cada persona consumeix més de 15kg de tovallolletes l'any. Tot i que moltes són biodegradables i alguns

Activitats d'educació ambiental

fabricants indiquen que es poden llençar pel vàter, no s'ha de fer perquè no es desintegren i generen un *monstre* que acaba obstruint la xarxa, provoca avaries, afecta les depuradores i malmet el medi ambient. La conscienciació i acció ciutadana és clau per evitar-ho.

És en aquest sentit que s'estan instal·lant en diferents municipis xarxes de retenció de residus sòlids als col·lectors d'aigües residuals per recollir els sòlids que transporten les aigües pluvials i les aigües residuals diluïdes que no poden ser tractades a la depuradora en episodis de fortes pluges. Les malles eviten que les bosses de plàstic, tovallolletes i altres residus arrossegats pels aiguats acabin al riu o al mar. Cada malla pot arribar a retenir fins a 500kg de sòlids a cada episodi de

pluges intenses.

Així mateix, Agbar també col·labora amb ajuntaments i entitats per promoure accions de neteja de rius i lleres, activitats emmarcades en la campanya europea Let's Clean Up Europe.

L'educació ambiental i la implicació ciutadana és l'eina imprescindible per garantir el futur del planeta. Davant l'escassetat dels recursos naturals, l'avenç imparabile de l'emergència climàtica, i les seves evidents conseqüències sobre el medi i la població, la consciència ambiental és fonamental per actuar amb responsabilitat.

I, des d'Agbar, promouen aquestes accions de sensibilització per conscienciar que els i les joves tenen un paper indefugible en la transformació ecològica.

Exposició Operació Aigua

Mercadona accelera la reducció de plàstic amb l'Estratègia 6.25

Hi invertirà 140 milions d'euros i les botigues ja s'han transformat a un model més sostenible

L'Estratègia 6.25 consta de sis accions concretes per aconseguir, fins l'any 2025, un triple objectiu: reduir un 25% de plàstic als envasos, que tots els envasos de plàstic siguin reciclables i reciclar tot el residu plàstic.

La companyia ja ha eliminat les bosses de plàstic d'un sol ús i les ha substituïdes per bosses compostables d'origen vegetal. També ha substituït el parament de plàstic per materials sostenibles. Junta-ment amb els seus proveïdors, també està millorant la reciclabilitat dels envasos. A més, continua millorant progressivament la informació sobre reciclatge que proporciona als envasos amb l'objectiu d'ajudar els clients a separar els residus correctament tant a les botigues com a les llars.

D'altra banda, Mercadona està treballant en la disminució de l'ús de materials verges i en el foment de l'economia circular. En aquest sentit està impulsant canvis a la recerca d'opcions més sostenibles i innovadores. Alguns exemples recents són l'oli verge extra en esprai, en què s'ha eliminat l'sleever de plàstic, i la

família completa de pizzes en format doble, als envasos de la qual s'ha aplicat una reducció d'un 23% de plàstic. En altres casos s'ha substituït el plàstic pel vidre (maionesa, salses o crema d'avellana i cacau). Una altra estratègia és la incorporació de plàstic reciclat en els envasos, com els de paper de cuina o els de paper higiènic. Una altra aposta és la reutilització d'envasos a través de *refills*, com en el sabó de mans o algunes cremes facials.

Redisseny d'envasos del futur i l'adaptació de botigues i logística

El desenvolupament de l'Estratègia 6.25 comporta modificacions en diferents processos, des del redisseny dels envasos del futur (en coordinació amb els proveïdors) a l'adaptació de botigues i logística, passant pel procés de gestió de residus. Es tracta d'un pla ambiciós i transversal a totes les àrees, per la qual cosa la companyia preveu invertir més de 140 milions d'euros fins al 2025 per dur a terme tots els moviments. En menys d'un any ja hi ha invertit 30 milions.

Cal destacar l'esforç de la companyia per desenvolupar una gestió correcta dels residus que es generen a les botigues. Gràcies a la logística inversa i al seu model de gestió d'envasos comercials, recicla el film plàstic i el reutilitza, en part, per elaborar les bosses reutilitzables de compra, fet que evita més de 180.000 tones l'any de materials d'un sol ús. El sistema de gestió de residus s'ha ampliat també amb la recollida de càpsules de cafè.

L'estratègia de la companyia fa que recuperi anualment més de 267.000 tones de materials reciclables que tornen a ser matèries primeres en cicles productius que permeten avançar, de manera eficient i en col·laboració amb els clients, cap a l'economia circular.

El repte 'Seguir cuidant el planeta'

Mercadona va començar a treballar en l'Estratègia 6.25 l'any 2019, implicant tota la plantilla en el repte *Seguir cuidant el planeta* i fent més sostenibles diferents processos de la cadena de muntatge. En aquest sen-

Recupera anualment més de 267.000 tones de materials reciclables que tornen a ser matèries primeres

tit, l'empresa té un equip de treball que coordina totes les àrees d'actuació de l'estratègia.

Aquest equip està format per treballadors i treballadores dels diferents processos de la companyia com botigues, compres, prescripció, informàtica, logística, jurídic, financer, relacions externes i obres. D'altra banda, a la secció *Cuidem el planeta* del web corporatiu [www.mercadona.es] s'hi poden trobar els continguts sobre reciclatge, sostenibilitat i el compromís mediambiental de la companyia.

Gil Salvans

Responsable tècnic de l'Agència Local de l'Energia del Consell Comarcal d'Osona

Una transició energètica urgent però justa

La guerra a Ucraïna i sobretot el cost actual de l'energia han fet que moltes persones vegin necessari un canvi de sistema energètic en la forma de viure. Però hi ha un problema que segurament que superarà les conseqüències de la guerra o el cost de l'energia, i es diu *canvi climàtic*, i una de les peces claus per lluitar-hi és l'impuls de la transició energètica. Ens toca impulsar aquesta transició de forma urgent, però alhora planificada, democràtica i justa per a tots. Cal aprofitar aquest procés de canvi en la nostra forma de vida per canviar també un sistema que fins ara ha estat injust, que ha generat molta riquesa en mans de grans empreses, la ciutadania no hi ha participat i alhora ha deixat part de la societat sense accés a aquests recursos.

Quan parlem de transició energètica parlem principalment de reducció dels consums energètics i l'impuls massiu de les energies renovables com a fonts d'energia. Catalunya no ha fet els deures en aquesta matèria. Tenim una dependència exterior de gairebé el 90% i l'impuls de les energies renovables ha estat gairebé 12 anys paralitzat. Ara tocarà fer els deures de forma ràpida i urgent.

Els principals pilars de la transició energètica han de ser: la reducció de la demanda (eficiència energètica i decreixement), desplegament de les renovables (fotovoltaica i eòlica, en teulades però també sobre terreny), millores en la mobilitat (reducció nombre vehicles, millora transport públic i compartir vehicle, i gran pes del vehicle elèctric), participació de la ciutadania en la transició (comunitats energètiques com a pilar de la transició), noves tecnologies (bateries, hidrogen verd)... i, sobretot, la implicació de tothom en aquest canvi.

Però avui ja estem fent els deures? Anem a bon ritme? Resposta molt clara... No! Si Catalunya vol complir els seus objectius de reduir un 55% les emissi-

Entre els anys 2020 i 2021 Catalunya no ha arribat als 300MW dels 3.000 que caldria haver posat en funcionament

ons i arribar als objectius d'energies renovables marcats pel 2030, cal instal·lar anualment 1.500MW de fonts renovables de l'any 2020 a l'any 2030... De moment, entre el 2020 i el 2021 Catalunya no ha arribat als 300MW dels 3.000MW que caldria haver posat en funcionament. Per tant, si hem d'anar a 100km/h per complir, actualment anem a 10km/h... anem lents i tard.

A Osona s'ha planificat i elaborat un pla per caminar cap a aquests objectius, el NEO (Nova Energia Osona), un pla que dibuixa les accions necessàries per caminar cap a una reducció del 40% de les emissions de la nostra comarca per l'any 2027. Tenim la planificació, però ara falta l'execució i el desenvolupa-

ment. En podem destacar que per arribar als objectius calen 250MW (unes 300 hectàrees) de parcs solars, l'impuls de 300MW en autoconsum sobre teulades, impuls de grans calderes de biomassa per substituir combustibles fòssils, instal·lació de 300 punts de recàrrega per a vehicles elèctrics en via pública, i un dels punts clau: la creació de 50 comunitats energètiques locals arreu de la comarca.

A Osona la situació a millorat en els darrers anys però també ens cal augmentar la velocitat del canvi. Per exemple en autoconsum ja tenim 1.911 instal·lacions i més de 20MW instal·lats, però aquesta xifra

s'ha de multiplicar per 10 en els pròxims 4 anys. En parcs solars es comencen a desenvolupar els primers projectes, però encara no hi ha cap parc important en funcionament. Però sí que hi ha algun brot verd. Osona destaca pel seu projecte en comunitats energètiques, que ha arrencat amb força i gran interès. Les xifres a dia d'avui són 14 comunitats creades, 16 més en creació, més de 700 sòcies i socis participants i la previsió d'una inversió en fonts renovables compartides superior a 6 milions d'euros els pròxims 12 mesos.

AMB HUMOR

FINESTRA

Presidenta Beth Codina

Director editorial Agustí Danés

Coordinació i redacció Lourdes Corominas

Correctora Cristina Anfruns

Fotografies Albert Llimós, Clay Banks i American Public Power Association (Unsplash)

Infografies Eulàlia Rodríguez Tió

Disseny Neus Páez

Publicitat Jordi Roca

Edició i distribució Premsa d'Osona SA, plaça de la Catedral, 2 Vic

www.el9nou.cat